

רבני כּוּשֵׁרוֹת

ניסיונות לניקוי ירק עלים

במעבדת 'כושרות' נעשו בשנים האחרונות ניסיונות שונים כדי לבדוק אם אפשר לנקות מחרקים ירקות עלים מגידול בשטח פתוח, בדרך פשוטה המתאימה לכלל הציבור. נעשו ניסיונות לבדוק את יעילות הניקוי והשטיפות בחומרים כמו מים עם סבון, ו'סטרילי'. כמו כן נבדקו במעבדה גם ירקות עלים בפיקוח מחרקים.

כמובן, החרקים האסורים באכילה הם חרקים הנראים בעין אנושית. אף על פי כן מלאכת בדיקת ירק העלים היא מלאכה המצריכה מומחיות רבה, כפי שכותב ה'משנה ברורה' (סי' תעג ס"ק מב):

אכן כתבו, שבמין חזרת (הינו שאלאטי"ן) מצוי מאוד בימי הפסח תולעים קטנים שאינם ניכרים לחלושי עין, על כן מי שאין לו אנשים מיוחדים בעלי יראה שיבדקנו כראוי, טוב יותר ליקח תמכא (שקורין חריי"ן)... כי חלילה להיכשל בלאו משום קיום מצות עשה דרבנן.

תוצאות הבדיקות שלנו מעידות על כך שישנם חרקים שאינם יורדים בשטיפה באמצעות חומרי הניקיון הנ"ל. כמו כן, בתקופות רבות של השנה, מצוי בחלק גדול מירקות העלים זבוב המנהרות, הנמצא בתוך עובי העלה, ואינו ניתן להסרה בשטיפה. גם הרבנות הראשית לישראל וועדי כשרות שונים פרסמו שעל פי בדיקות שלהם, החומרים הנ"ל אינם יעילים דיים להסרת כל סוגי החרקים. עוד מצאנו, שעל ירק עלים מן השוק ישנם פעמים רבות שאריות חומרי הדברה בכמויות גדולות, מעל התקן המותר, בשל הגידול בלא פיקוח מסודר. חשוב לדעת שעל פי נוהלי הכשרות של הרבנות הראשית לישראל, מותר לשווק ירק עלים תחת החותמת: 'ללא חרקים', גם כשיש בו חרקים היורדים בהשריה ושטיפה אחת.

אנו ממליצים לציבור לרכוש מחברות מוכרות ומוסמכות ירקות עלים הנקיים מחרקים משאריות חומרי הדברה. (רשימה ניתן למצוא באתר האינטרנט של 'כושרות'). בירקות עלים אלו, די בהשריה במי סבון ובשטיפה אחת תחת זרם מים. 'אכלו ענוים וישבעו'!

